

Curriculum vitae

პირადი ინფორმაცია

სახელი, გვარი
დაბადების თარიღი

საკონტაქტო
ინფორმაცია

გიორგი ანჩაბაძე

10 იანვ. 1949 წ.

giorgi_anchabadze@iliauni.edu.ge; anchabadzegeorge@gmail.com

+599 599 986 417

თბილისი, კ. კეკელიძის, 16; სად. 1, ბ. 18.

განათლება და პროფესიული ტრენინგი

• თარიღი

• ორგანიზაციის ტიპი
და დასახელება

•
ფაკულტეტი/ტრენინგი/
კურსი

1966-1971

თბილისის სახ. უნივერსიტეტი

აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი
ქვეყანათმცოდნეობის განყოფილება

• თარიღი

• ორგანიზაციის ტიპი
და დასახელება

•
ფაკულტეტი/ტრენინგი/
კურსი

• კვალიფიკაცია

1972-1975

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის,
არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი
ასპირანტურა

ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი (1975)

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი (1990)

სამუშაო გამოცდილება

• თარიღი

• დამსაქმებელი
• თანამდებობა

2018 – დღემდე

სოხუმის სახ. უნივერსიტეტი

რექტორის მრჩეველი და კონსულტანტი

• თარიღი

• დამსაქმებელი
• თანამდებობა

2007 – დღემდე

ილიას სახ. უნივერსიტეტი

სრული პროფესორი (2007-2018), ემერიტუს პროფესორი (2018-იდან)

• თარიღი

• დამსაქმებელი
• თანამდებობა

2006 – 2010

ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი
მთავარი მეცნ/თანამშრომელი

<ul style="list-style-type: none"> • თარიღი • დამსაქმებელი • თანამდებობა 	<p>1975 – 2006</p> <p>საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი</p> <p>უმცროსი მეცნ/თანამშრომელი (1975-83), უფროსი მეცნ/თანამშრომელი (1983-91), წამყვანი მეცნ/თანამშრომელი (1991-2006)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • თარიღი • დამსაქმებელი • თანამდებობა 	<p>1994-1999</p> <p>გაერთიანებული სამხედრო აკადემია</p> <p>ისტორიის კათედრის გამგე</p>
<ul style="list-style-type: none"> • თარიღი • დამსაქმებელი • თანამდებობა 	<p>1984-1992</p> <p>აფხაზეთის სახ. უნივერსიტეტი</p> <p>ლოცენტი, პროფესორი (შეთავსებით ნახევარ განაკვეთზე)</p>
<p>საერთაშორისო სიმპოზიუმები, კონფერენციები და სემინარები</p>	<p><i>2001 წლიდან</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 19-23 მარტი 2001 – კალიფორნიის უნივერსიტეტის (ირვინი) პროექტი. კონფერენცია: «The Stability Pact for the Caucasus and peace-building strategies» (სოჭი, რუსეთი). 2. 28-29 აპრ. 2001 – საერთაშორისო კონფერენცია: «Женщины за жизнь без войны и насилия» (დონის როსტოვი, რუსეთი). 3. 31 მაისი-2 ივნისი 2001 – სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია «Traditions of conflict transformation in the Caucasus and the methods used by civil society», ორგანიზებული the Caucasus Forum NGOs mier (წაჭკამორი, სომხეთი). 4. 28 ივნ. 2001 – Round-Table discussion on the Georgian-Abkhazian Conflict (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი) 5. 20-25 აგვ. 2001 – კალიფორნიის უნივერსიტეტის (ირვინი) პროექტი. ქართულ-აფხაზური კონფერენცია: «Анализ основных интересов и потребностей сторон на пути к выработке модели взаимоотношений» (სოჩა, რუსეთი). 6. 4-8 ივლ. 2002 – University of California, Irvine. ქართულ-აფხაზური კონფერენცია: «Первые итоги» (მოსკოვი, რუსეთის ფედერაცია). 7. 28-30 ივლ. 2003 – კალიფორნიის უნივერსიტეტის (ირვინი) პროექტი. ქართულ-აფხაზური კონფერენცია: «Время перемен» – I (უზკოე, რუსეთი). 8. 22-24 დეკემბ. 2003 – კალიფორნიის უნივერსიტეტის (ირვინი) პროექტი. ქართულ-აფხაზური კონფერენცია: «Время перемен» – II (მოსკოვი, რუსეთი). 9. 31 მარტი 2004 – კალიფორნიის უნივერსიტეტის (ირვინი) პროექტი. ქართულ-აფხაზური კონფერენცია: «Время перемен» – III (მოსკოვი, რუსეთი). 10. 1-2 დეკემბ. 2004 – საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია «Язык конфликта», ორგანიზებული არასამთავრობო ორგანიზაციათა კავკასიური ფორუმისა და ბრიტანული ორგანიზაცია International Alert -ის მიერ (ლაზარევსკოე, რუსეთის ფედერაცია). 11. 19-22 მაისი 2005 – საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “Centerary International Symposium on the Russo-Japanese war and the Portsmouth Peace Treaty (ნიჩინანი, იაპონია). 12. 13-14 ოქტომბ. 2005 – საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია «Кавказоведение: опыт исследований» (ვლადიკავკაზი, ჩრდილო ოსეთი, რუსეთი). 13. 7-11 დეკემბ. 2005 – საერთაშორისო კონფერენცია «Мозайка культур», ორგანიზებული ისტორიის მასწავლებელთა ევროპული ასოციაციის EUROCLIO-სა და რუსული რეგიონთაშორისი საზოგადოებრივი ორგანიზაციის «Объединение преподавателей истории» მიერ (სუზდალი, მოსკოვი, რუსეთის ფედერაცია). 14. 21 მაისი 2006 – რუსეთ-კავკასიის ომის წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია (სტამბული, თურქეთი).

15. 30 ივნ. – 1 ივლ. 2008 – Seminar on “How to teach history for reconciliation and tolerance” (Joint Programme of Co-operation between the European Union and the Council of Europe ‘Fostering a Culture of Human Rights in Ukraine and South Caucasus’) (სტრასბურგი, საფრანგეთი)
16. 31 ოქტომბერი, 2008 – “უსაფრთხოების ახალი არქიტექტურა სამხრეთ კავკასიაში 2008 წლის 8 აგვისტოს შემდეგ” (ანკარა, თურქეთი). მოხსენების თემა: “Этнические анклавы Грузии, история их образования и принципы учета данного фактора в процессе государственного строительства”.
17. 4th International Conference “Via Egnatia: Peoples and States – Cultural, Political, Regional Identities in the Past and Today”. (November 20-24, 2009, Tbilisi, Georgia) / IV საერთაშორისო კონფერენცია «“ვია ეგნატია” – კულტურული, პოლიტიკური, რეგიონალური იდენტობანი; ხალხები, სახელმწიფოები წარსულში და დღეს».
18. 27.11–02.12. 2009 – Международная конференция «Роль образовательного сектора и активистов гражданского общества в предотвращении и медиации конфликтов в южно-кавказском регионе» (Тбилиси, Грузия).
19. 17–21 October 2010. – International Scientific Conference. «European Security and Caucasus». (Florence, Italy). მოხსენების თემა: “Georgian-Abkhazian conflict at the present stage and ways of resolving it”. (ფლორენცია, იტალია).
20. 29.11.2010 – «Круглый стол по вопросам грузино-абхазских отношений» (Брюссель, Бельгия). მოხსენების თემა: «Грузия и Абхазия: утраченные возможности (до 2008 г.)».
21. 23–24.03.2013 – Международная конференция «Спорная история и гармонизация межэтнических отношений (Пос. Песчанное, Крым, Украина). მოხსენების თემა: «Мой опыт “исторической дипломатии” в грузино-абхазском конфликте».
22. 28–30.05.2014 – ევროპის საბჭოს მიერ ორგანიზებული შეხვედრა ნდობის შენების პროგრამის ფარგლებში კულტურული მემკვიდრეობის თემაზე: “Cultural heritage documentation» / «Оформление культурного наследия». სტამბული (თურქეთი).
23. 21–23.10.2014 – Confidence Building Programme – Heritage (ნდობის შენების პროგრამა – მემკვიდრეობა). ევროპის საბჭოს ექსპერტთა შეხვედრა. სკოპიე–ოქრიდი (მაკედონია).
24. 23–25.02.2015 – Confidence Building Programme – Heritage (ნდობის შენების პროგრამა – მემკვიდრეობა). ევროპის საბჭოს ექსპერტთა შეხვედრა. ვენეცია (იტალია).
25. 24–26.03.2015 – ევროპის საბჭოს ექსპერტთა შეხვედრა ნდობის შენების პროგრამის ფარგლებში – Fourth seminar on Confidence Building heritage management (IV სემინარი არქიტექტურული მემკვიდრეობის მენეჯმენტში). სარაევო (ბოსნია და ჰერცეგოვინა).
26. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. “ქართულ-ოსური ურთიერთობების განვითარების პერსპექტივები თანამედროვე ჭრილში” (International scientific conference, “Development of Georgian-Ossetian Relationship in Modern Perspective”). 13–15 ოქტ. 2015 წ. მოხსენების თემა: “ოსები ქართულ ლაშქარში უძველესი დროიდან XVIII საუკუნის ბოლომდე” (Ossetians in the Georgians army from the ancient times to the end of the XVIII century). თეზისები დაიბეჭდა ქართულ და ინგლისურ ენებზე. გვ. 8–10.
27. II საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. “ქართულ-ოსური ურთიერთობების განვითარების პერსპექტივები: ნართების ეპოსის კვლევის თანამედროვე პრინციპები და მეთოდოლოგია” (II International scientific conference. “Development of Georgian-Ossetian Relationship in Modern Perspective”). 13–15 ოქტ. 2016 წ. მოხსენების თემა: “მაჩაბელთა ფეოდალური საგვარეულოს წარმოშობის საკითხისათვის” (Issues of the Creation of the Feudalistic Machabeli Family). თეზისები დაიბეჭდა ქართულ და ინგლისურ ენებზე. გვ. 18–19.
28. International Scientific Conference “For Ukraine, for her will”. Dedicated to the 100th Anniversary of the Ukrainian Army. 18-19 May 2017 (Kiev, Ukraine). მოხსენების თემა: «Строительство вооруженных сил Грузинской демократической республики (1918-1921 гг.)».

29. III საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. ქართულ-ოსური ურთიერთობების განვითარების პერსპექტივები: „ქართულ-ოსური ურთიერთობები – ისტორია და თანამედროვეობა“. ეძღვნება აკად. გიორგი ახვლედიანსა და აკად. ვასილ აბაევს. თეზისები. (III International Conference. Perspectives of Development of Georgian-Ossetian Relations – History and Modernity. Programme). 13–15 ოქტ. 2017 წ. მოხსენების თემა: "ორი ისტორიული ჰიდრონიმის შესახებ" (About Two Historical Hydronyms). თეზისები დაიბეჭდა ქართულ და ინგლისურ ენებზე. გვ. 7–9.
30. V საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: „ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები“, 13-15 ოქტ. 2019. მოხსენების თემა: აფხაზეთის 1866 წლის აჯანყება და სამთავროს რესტავრაციის ცდა. (ტექსტი დაიბეჭდა, თეზისები ინგლ. ენაზე).
31. VI საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. „ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები“. 2020 წლის 13-15 ოქტ. მოხსენების თემა: მდინარე „უგრუ“. (ტექსტი დაიბეჭდა, თეზისები ინგლ. ენაზე).
32. VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. 2021 წლის 13-14 ოქტ. მოხსენების თემა: ქართული სამხედრო ორგანიზაციის ისტორიიდან („შიდა სპა“). (ტექსტი დაიბეჭდა, თეზისები ინგლ. ენაზე).
33. აკად. კ. წერეთლის დაბადებიდან მე-100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო კონფერენცია (International conference dedicated to the centenary of the birth of academician Konstantine Tsereteli). თბილისი, 2021 წლის 20-22 დეკ. მოხსენების თემა: კავკასიის ომის ხასიათი და დროითი ჩარჩოები (თეზისები ინგლ. ენაზე).

სხვა აქტივობები და წევრობა

- 2001 წლიდან დღემდე ვკითხულობ ლექციებს სოხუმში, აფხაზეთის სახ. უნივერსიტეტში.
- 2008-2009 წწ. ვიყავი საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს (ბორდის) წევრი
- 2011-დღემდე – ვარ არასამთავრობო ორგანიზაციის “ფონდი კავკასიური დიალოგი” ხელმძღვანელი.
- 2014 – საქართველოში ტოლერანტობის კულტურის განვითარებაში შეტანილი გამორჩეული წვლილისათვის საქართველოს სახალხო დამცველთან არსებულმა ეროვნული უმცირესობების საბჭომ გიორგი ანჩაბაძეს მიანიჭა ტოლერანტობის ქომაგის წოდება.
- 2019-დღემდე. საქართველოს განათლების მეცნიერებათა აკადემიის წევრი.

კვლევა

სამეცნიერო ინტერესები:

საქართველოსა და კავკასიის ისტორია უძველესი ხანიდან ჩვენს დრომდე; აღმოსავლეთმცოდნეობა; სამხედრო ისტორია; ეთნიკური ისტორია; წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია; ისტორიული გეოგრაფია და კარტოგრაფია; არქეოგრაფია; ეთნოპოლიტიკური კონფლიქტების გენეზისი, განვითარება და ტრანსფორმაცია.

პუბლიკაციები

200-ზე მეტი გამოქვეყნებული ნაშრომი

მათ შორის წიგნები:

1. დიმიტრი ბაქრაძე როგორც წყაროთმცოდნე და არქეოგრაფი. *მეცნიერება*. თბ. 1982. 65 გვ. (რეზუმე რუს. ენაზე).
2. Источниковедческие проблемы военной истории Грузии (исследование грузинских исторических сочинений). *Мецниереба*, Тбилиси, 1990. 256 с.
3. საქართველოს ომების ქრონოლოგია (1490 წლამდე). *სამშობლო*, თბ., 1998. 48 გვ.
4. სამხედრო სწავლება. დამხმარე სახელმძღვანელო. თბ., 2000. 260 გვ. (თანაავტორები: მ. დღვილავა, ე. კუპატაძე, ა. მექვაბიშვილი, თ. შუბლაძე).
5. The Vainakhs (The Chechen and Ingush) / Вайнахи (чеченцы и ингуши). Кавказский дом. Тбилиси, 2001. 328 с.

6. სამხედრო ისტორია. ლექციების კურსი. *სომა პრეს*, თბ., 2002. 144 გვ.
7. საქართველოს ისტორია (მოკლე ნარკვევი). *კავკასიური სახლი*. თბ, 2005. 88 გვ.
8. History of Georgia (Short sketch). *Caucasian House*. Tbilisi, 2005. P. 80.
9. ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის საკითხები, I (სტატიები, მიმართვები, ინტერვიუები) / Вопросы грузино-абхазских взаимоотношений, I. თბ., 2006. 308 გვ. (ქართულ და რუსულ ენებზე)
10. საქართველოსა და მსოფლიოს ისტორია/გეოგრაფია. VIII კლასი. სახელმძღვანელო. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2007. 464 გვ. (თანაავტორები: ვ. ნეიძე, მ. სურგულაძე, ს. ბახია-ოქრუაშვილი, მ. ბოკერია, ნ. ერემაშვილი, გ. მშვენიერაძე, თ. უზუნაშვილი).
11. საქართველოსა და მსოფლიოს ისტორია/გეოგრაფია. მასწავლებლის წიგნი. VIII კლასი. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2007. 88 გვ. (თანაავტორები: ვ. ნეიძე, მ. სურგულაძე, ს. ბახია-ოქრუაშვილი, მ. ბოკერია, ნ. ერემაშვილი, გ. მშვენიერაძე, თ. უზუნაშვილი).
12. საქართველოს ისტორია. IX კლასი. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2008. 506 გვ. (თანაავტორები: გ. გამყრელიძე, ზ. კიკნაძე, მ. სურგულაძე, დ. შველიძე).
13. საქართველოს ისტორია. მასწავლებლის წიგნი. IX კლასი. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2008. 120 გვ. (თანაავტორები: გ. გამყრელიძე, ზ. კიკნაძე, მ. სურგულაძე, დ. შველიძე, ე. სუმბათაშვილი).
14. ქართველები და აფხაზები: ისტორია და თანამედროვეობა / Грузины и абхазы: история и современность. *აკოლასია*. თბ., 2009. 276 გვ. (ქართულ და რუსულ ენებზე).
15. საქართველოს სამხედრო ისტორიის საკითხები (1921 წლამდე). *ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი*, თბ., 2010. 256 გვ. (რეზუმე ინგლ. ენაზე: The problems of Georgian military history, Till 1921).
16. ისტორია. VIII კლასი. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2010. 288 გვ. (თანაავტორები: მ. სურგულაძე, ს. ბახია-ოქრუაშვილი, ნ. ერემაშვილი, გ. მშვენიერაძე, თ. უზუნაშვილი).
17. ისტორია 8. მასწავლებლის წიგნი. მე-8 კლასი. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2010. 66 გვ. (თანაავტორები: მ. სურგულაძე, ს. ბახია-ოქრუაშვილი, ნ. ერემაშვილი, გ. მშვენიერაძე, თ. უზუნაშვილი).
18. ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის საკითხები, II / Вопросы грузино-абхазских взаимоотношений, II. *აკოლასია*. თბ., 2011. 242 გვ.
19. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები აფხაზეთისა და აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის შესახებ (XVII-XVIII საუკუნეები / ოსმალური ტექსტი ქართული თარგმანით, შესავლით, ტერმინოლოგიური ლექსიკონითა და ფაქსიმილეებით გამოსაცემად მოამზადეს გიორგი ანჩაბაძემ და ნოდარ შენგელიამ. *გამომცემლობა ORIENT*. თბ., 2012. 1088 გვ.
20. ქართული სამხედრო ენციკლოპედიური ლექსიკონი / ავტორები და შემდგენლები: ე. მემმარიაშვილი (მთავარი რედაქტორი), თ. შუბლაძე (მთავარი რედაქტორია მოადგილე), ზ. აბაშიძე, გ. ანჩაბაძე, მ. გოგიტიძე, ვ. კაპანაძე, ა. საყვარელიძე, ნ. წიგნაძე. თბ., 2017. 694 გვ.
21. სამხედრო საქმე საქართველოში უძველესი ხანიდან XVIII საუკუნის ბოლომდე. *ილიას უნივერსიტეტის გამომცემლობა*. თბ., 2017. 110 გვ.
22. Абхазия и Кавказская война. 1810-1864. Пособие к лекционному курсу. 2018. 104 pages.
23. აფსნიი კავკაზთვი აიბაშრეი ('აფხაზეთი და კავკასიის ომი') 1810-1864. სალექციო კურსი. სოხუმი, 2021 (აფხაზურ ენაზე).
24. Абхазия и Кавказская война 1810-1864. Второе дополненное издание. Тбилиси, 2021. 136 с.
25. საქართველოს ისტორია. X კლასი. მოსწავლის წიგნი. ნაწილი I. *ლოგოს პრესი*. თბ., 2022. – 138 გვ. (თანაავტორები: ი. ღამბაშიძე, ვ. შატბერაშვილი, გ. გამყრელიძე, მ. სურგულაძე).

რჩეული სტატიები:

1. მნიშვნელოვანი მონოგრაფია თეორიულ წყაროთმცოდნეობაში/ /ქართული წყაროთმცოდნეობა, V. *მეცნიერება*. თბ., 1978. გვ. 153–164.
2. Эвлия Челеби о закубанских ногайцах/ /Тюркологический сборник, 1976. *Наука*. Москва, 1978. С. 19–25.
3. Сведения Эвлии Челеби об убыхах-садзах/ /Сборник докладов I всесоюзной научной конференции молодых востоковедов (Тбилиси, 1–4 октября 1973 г.). *Издательство Тбилисского гос. университета*. Тбилиси, 1981. С. 28–36.
4. ქართული საბჭოთა წყაროთმცოდნეობა/ /საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. თბ., 1981. №1. გვ. 147–161. (თანაავტორი – გ. ალასანია).
5. ქართული ლაშქრის საბრძოლო წყობა და ბრძოლის წარმოების ხერხები თეიმურაზ II-ის “სარკე თქმულთა ანუ დღისა და ღამის გაბაასების” მიხედვით/ /საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. თბ., 1984, №2. გვ. 93–98 (რეზიუმე რუს. ენაზე).
6. იოსებ თბილელის “დიდმოურავიანი” როგორც სამხედრო-ისტორიული წყარო/ /ქართული წყაროთმცოდნეობა, VI. *მეცნიერება*, 1985. გვ. 68–77 (რეზიუმე რუს. ენაზე).
7. “შიდა ლაშქრის” (“შიდა სპის”) მნიშვნელობის გარკვევისათვის/ /საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. თბ., 1987, №1. გვ. 83–89 (რეზიუმე რუს. ენაზე).
8. “მეგლი ერისთავთა” როგორც წყარო სამხედრო საქმის ისტორიისათვის ქართლის მთიანეთში/ /ქართული წყაროთმცოდნეობა, VII. *მეცნიერება*, 1987. გვ. 79–90 (რეზიუმე რუს. ენაზე).
9. “Жизнеописание Вахтанга Горгасала” как источник по военной истории Грузии середины I тысячелетия н. э./ /Труды Абхазского государственного университета, т. V. Сухуми, *Алашара*, 1987. С. 163–171.
10. სეხნია ჩხეიძის “მეფეთა ცხოვრება” როგორც სამხედრო-ისტორიული წყარო./ /საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. თბ., 1988, №4. გვ. 56–64 (რეზიუმე რუს. ენაზე).
11. კახეთის სადროშოების საკითხი ვახუშტი ბატონიშვილის თხზულებაში/ /კრებული: “ვახუშტი ბაგრატიონი – ისტორიკოსი და ეთნოგრაფოსი”. *თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა*. თბ., 1997. გვ. 94–101.
12. სასანური ირანის წინააღმდეგ ვახტანგ გორგასლის პირველი ომის შესახებ/ /კრებული: “საქართველო ვახტანგ გორგასლის ეპოქაში”. *მემატიანე*. თბ., 1999. გვ. 15–30.
13. ძველი ქართლის სამეფოს ჩამოყალიბების დროისა და პირობების შესახებ/ /“ანალები”, საქ. მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის ჟურნალი. თბ., 1999, №2. გვ. 16–22 (რეზიუმე ინგლ. და რუს. ენებზე).
14. Попытки нейтрализации грузино-абхазского конфликта методами народной дипломатии (на основе личного опыта)/ /Роль неформальной дипломатии в миротворческом процессе. Материалы грузино-абхазской конференции. Сочи, март, 1999 г. Ирвайн, 1999. С. 17–37.
15. Изучение вопросов этнической истории абхазов на фоне грузино-абхазского конфликта/ /Аспекты грузино-абхазского конфликта, 2. Материалы грузино-абхазской конференции. Конобеево (Московская область) – август, 1999 г. UCI (University of California, Irvine), 2000. С. 20–40.
16. Грузино-абхазское государство: историческая традиция и перспективы/ /Аспекты грузино-абхазского конфликта, 5. Материалы грузино-абхазской конференции: Преэминентность культур в контексте государственного строительства. Адлер – 26–28 августа 2000 г. Ирвайн, 2001. С. 309–324.
17. ქცევის ტრადიციული ნორმები კავკასიაში ომებისა და შეიარაღებული კონფლიქტების დროს/ /კრებული: “ოჩხარი”. ჯ. რუხაძისადმი მიძღვნილი ეთნოლოგიური, ისტორიული და ფილოლოგიური ძიებანი. *მემატიანე*. თბ.,

2002. გვ. 67–77 (რეზიუმე ინგლ. და რუს. ენებზე).
18. Народная дипломатия и миротворчество: по материалам постояннодействующей грузино-абхазской конференции, организованной Калифорнийским университетом (г. Ирвайн)/ /Аспекты грузино-абхазского конфликта, 9. Материалы грузино-абхазской конференции: «Первые итоги». Москва – 4–8 июля 2002 г. Ирвайн, 2002. С. 69–93.
  19. აფხაზები/ /კრებული: “ეთნოსები საქართველოში”. გამოცემულია საქართველოს სახალხო დამცველის, გაეროს განვითარების პროგრამისა და რაულ ვალენბერგის ადამიანის უფლებათა და ჰუმანიტარული სამართლის ერთობლივი პროექტის ფარგლებში. თბილისი, 2008. გვ. 55–72.
  20. ქართველი ხალხის ეთნიკური განვითარების ძირითადი ეტაპები უძველესი დროიდან ერის ჩამოყალიბების სტადიამდე/ /“ქართველი ერის დაბადება”, ილია ჭავჭავაძისადმი მიძღვნილი კონფერენციის მასალები (26–27 ნოემბერი, 2007). ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა. თბილისი, 2009. გვ. 67–91.
  21. Historical aspects of the North Caucasus factor in relation to modern Georgia (up to 2008)/ /The North Caucasus factor in the Georgian-Abkhaz conflict context. July 2012. P. 49–59.
  22. Массовый террор в СССР. История одной семьи/ /Научный журнал №2(5), Київски історичні студії, 2017. С. 109-119 (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე).
  23. Armed Forces of Georgian Democrdtic Republic in 1918-1921/ /Latvijas Universitātes Žurnāls VĒSTURE / Journal of the University of Latvia HISTORY. 2018/5. P. 100-116 (რეზიუმე ლატვიურ ენაზე).
  24. Военное дело в Абхазии (вторая пол. XVIII – 70-е гг. XIX в.)/ /Материалы научной конференции, посвященной 100-летию З.В. Анчабадзе). Сухуми, 2020. С. 72-87.
  25. ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური ურთიერთობები უძველესი დროიდან 1918 წლამდე/ /ავხაზურ-ქართული და ოსურ-ქართული ურთიერთობები წარსულსა და თანამედროვეობაში. თბილისი, 2021.
  26. The Caucasian war. The nature and time frame/ /აკადემიკოს კონსტანტინე წერეთლის დაბადებიდან მე-100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული. თბილისი, 2024. *თსუ გამომცემლობა*. (ინგლისურ ენაზე, რეზიუმე ქართულ ენაზე).

სამეცნიერო რედაქტორი, რედკოლეგიის წევრი ან სამეცნიერო კონსულტანტი:

1. *З.Анчабадзе, Г.Дзидзария, А.Куправа*. История Абхазии. Учебное пособие. Сухуми, 1986. – 276 с.
2. *Ю.Чиковани*. Род Абхазских Князей Шервашидзе (историко-генеалогическое исследование). Тбилиси, 2007. – 176 с.
3. *Ю.Чиковани*. Род Князей Мачабели (историко-генеалогическое исследование). Тбилиси, 2009. – 182 с.
4. Документы по истории Абхазии XIX – нач. XX века. / Руководитель издательского проекта. *CEZANNE printing house*. Тбилиси, 2018. – 428 с.
5. *ო. ჩიქოვანი*. საქართველოს სამეფოს თავადთა შთამომავალნი (XX-XXI საუკუნეები). თბ., 2019. – 340 გვ.
6. *ო. ჩიქოვანი*. მეფე სოლომონ I და მისი შთამომავლობა (გენეალოგიური გამოკვლევა). თბ., 2020. – 212 გვ.
7. Документы по истории Абхазии 1917-1931. / Руководитель издательского проекта. *CEZANNE printing house*. Тбилиси, 2021. – 400 с.
8. Сборник статей по истории Абхазии, 1917-1931. Тбилиси, 2021. – 62 с.
9. აფხაზეთი, Abkhazia, Абхазия (ფოტო ალბომი) / პროექტის ხელმძღვანელი. *CEZANNE printing house*. თბ., 2022. – 180 გვ.